

Wandelroute door historisch Leiden

Leiden is een veelzijdige stad, bekend om de vele monumenten, de universiteit, de grachten en talrijke musea. Daarnaast is Leiden natuurlijk ook een heel gezellige stad met een keur aan gezellige horecagelegenheden en leuke winkels.

In de 17e eeuw is Leiden zelfs de grootste stad van Holland geweest, en in de Franse Tijd één van de armste steden van ons land. Enige tijd geleden is Leiden nog even genoemd als “domste” stad van Nederland, maar dat bleek een misverstand. Voor de bewoners en vele toeristen is de stad nu vooral één van de aantrekkelijkste steden van Nederland.

Deze wandelroute leidt u door het prachtige historische Leiden

---

We beginnen de wandeling in het symbolische middelpunt van de stad, midden in de **Breestraat** op de hoek met de **Pieterskerk-Choorsteeg**. Hier ligt in het asfalt van de straat een zeshoekige grijsblauwe steen. Dit punt was vroeger het midden van de stad. Dit was ook de plek waar vroeger de beul zijn werk deed.

We lopen nu met de V&D aan de linkerhand verder richting het Stadhuis. Dit imposante gebouw met de prachtige renaissance gevel is na de grote brand van 1929 geheel herbouwd in originele stijl van rond 1600. Aan de linkerkant van het bordes zien we de Roepstoel, waar op 3 oktober 1574 bekend werd gemaakt de 80-jarige oorlog ten einde was. Vervolgens werd de traditionele hutspot gegeten, die de Leidse wees Cornelis Joppensz van de Spanjaarden had gestolen. Het ontwerp van het stadhuis is van de hand van Lieven de Key.

We steken de **Breestraat** over en lopen de **Wolsteeg** in, waar verschillende leuke winkeltjes zitten. Even verderop slaan we linksaf de **Langebrug** in. Neem hier even een kijkje in het binnenhofje van Fiori.

Bij nummer 91 is er een smal poortje. Dit is de **Gekroonde Liefdepoort**. Leidse schilder Jan Steen heeft hier ooit gewoond. Achter de poort vindt u verschillende moderne en oude hofjes. Vooral het **Pieter Gerritsz Spek** is de moeite waard. Dit is de enige van de 35 Leidse hofjes waarbij de gevels wit zijn geschilderd.

We lopen door de poort linksachter in het hofje om de wandeling voort te zetten. We komen uit achter de Pieterskerk. De **Pieterskerk** in Leiden is een laat-gotische kerk die gedurende ongeveer 180 jaar vanaf 1390 tot stand kwam. Het gebouw werd in 1975 als kerk buiten gebruik gesteld.

We lopen rechtdoor de **Kloksteeg** in, langs de oudste boekwinkel van Leiden, Templum Salomonis. Even verderop zien we het Prentenkabinet. Tegenwoordig is het een restaurant, dat zijn naam ontleent aan de vroegere functie van het gebouw.

Achter nummer 21 ligt het **Jan Pesijnhofje** met in het midden een mooie zonnewijzer. Hier woonden in de 17de eeuw een groep Pilgrim Fathers. The Pilgrim Fathers waren geloofsvluchtelingen uit Engeland. Na een 11-jarig verblijf in Leiden, vertrokken zij in 1620 met het schip de Mayflower naar Amerika. Deze groep had later in Amerika grote invloed op de grondwet van de Verenigde Staten. Vele Amerikanen voelen zich nog steeds verbonden met de Pilgrim Fathers. Zo wilde George Bush senior per se een bezoek aan Leiden brengen toen hij in 1989 op staatsbezoek in Nederland was.

We gaan rechtsaf het **Pieterskerkhof** op. Dit is één van de mooiste pleinen van de stad. Het is autovrij en wordt geflankeerd door de prachtige Sint Pieterskerk en het “kasteelachtige” **Gravensteen**. Dit gebouwencomplex is in 1463 door Filips de Goede aan Leiden geschonken en deed vroeger dienst als gevangenis. Daarna is het gebruikt als woonruimte, boekenmagazijn en Universiteitsgebouw. De gevel met rood-witte luiken en het tuchthuis daarnaast stammen uit de 17e eeuw. Het plein werd jarenlang gebruikt voor het evenement “Leiden Culinair”. Dit evenement wordt nog steeds jaarlijks gehouden, maar is naar de Garenmarkt verhuisd.

We lopen rechts om de kerk heen en gaan dan links via de **Muskadelsteeg** om het Gravensteen heen naar een ander pleintje: Het Gerecht. Rechts op de hoek van de **Lokhorststraat** zie je de voormalige Latijnse School, gebouwd in 1599 en tot 1864 gebruikt als gymnasium. Hier heeft Rembrandt van Rijn zijn scholing gehad.

InLeiden.info

Via de Houtstraat komt u uit op het **Rapenburg**. Dit is Leidens bekendste gracht. Prins Willem Alexander (nr 116) en Koningin Beatrix (nr 45) hebben hier beiden in hun studententijd gewoond. Verder is er op nummer 56, boven Café Barrera, de balkonscène uit de film Soldaat van Oranje van Paul Verhoeven opgenomen.

Op de hoek rechts zit het **Rijksmuseum van Oudheden**. Dit museum is het nationale centrum voor archeologie van de beschavingen uit het oude Egypte en het Nabije Oosten, de Griekse en Romeinse wereld en het vroege Nederland. Ook zeker de moeite waard om te bezoeken.

We steken het Rapenburg over richting de **Doelensteeg**. We lopen linksaf de gracht op. Rechts zien we het hoofdgebouw van de Leidse Universiteit in het voormalige Witte Nonnenklooster en dateert van 1575. Achter de poort ligt de **Hortus Botanicus**, de oudste nog bestaande botanische tuin van Nederland en is in 1590. De tuin is vanaf het begin toegankelijk geweest voor het publiek, iets dat vooral in de zestiende en zeventiende eeuw een uitzondering was. In eerste instantie was de tuin bedoeld om medicijnen te maken voor de medische faculteit. De **Clusiustuin** is een kopie van de Hortus zoals die er in de 16^e eeuw uitzag.

Wanneer we het Rapenburg volgen komen we bij het **Van der Werffpark**. Dit park is aangelegd op de plaats waar in 1807 het buskruitschip is ontploft. De klap was zo hard dat men het in Den Haag gehoord heeft

---

Aan het einde van het park gaan we de brug over en daarna gelijk rechtsaf. We steken de **Breestraat** over en lopen alsmaar rechtdoor, over de brug en de **Hartesteeg** in tot de Nieuwstraat. We lopen linksaf over de Nieuwstraat.

We komen de **Hooglandse Kerk** tegen. In het begin van de 14e eeuw is de Hooglandse Kerk niet meer dan een houten kapel, behorend tot de parochie van Leiderdorp. De huidige kerk is uit de periode 1470-1550, maar is nooit helemaal voltooid. Het is een laatgotische kerk. Het graf van burgemeester van de Werff, die tijdens de 80-jarige oorlog aanbood zijn arm af te snijden om de Leidenaar te eten te geven, is hier ook.

Aan het einde van de **Nieuwstraat** lopen we door een poortje naar een pleintje. We zien **De Burcht**. De heuvel stamt uit de negende eeuw en De Burcht zelf uit de twaalfde eeuw. Vanaf De Burcht heb je een prachtig uitzicht over Leiden. Uit archeologisch onderzoek is gebleken dat er rond het jaar 1000 op deze plaats al een houten gebouw stond. In de elfde eeuw werd de heuvel diverse malen verhoogd tot circa 9 meter boven de omgeving en opnieuw voorzien van een houten gebouw.

We lopen terug door de poort en slaan rechtsaf de Burgsteeg in. Na het oversteken van de Nieuwe Rijn staan we op de **Koornbrug**. De brug is gebouwd in 1642. Hier werd vroeger koren verhandeld. De overkapping is in de 19^e eeuw geplaatst om de koopwaar te beschermen.

Na de brug slaan we rechtsaf en lopen langs het stadhuis richting de V&D. Aan beide zijden van het water is er op woensdag en zaterdag markt

---

We lopen voorbij de **Waag** aan de Aalmarkt. Dit gebouw is rond 1657 gebouwd naar een ontwerp van Pieter Post op de plaats van het oude, houten waaggebouw en is gebouwd in de stijl van het Hollands classicisme. Boven de poort is het gebouw voorzien van een door beeldhouwer Rombout Verhulst gemaakt reliëf dat het waagbedrijf afbeeldt. Tegenwoordig is er een galerie gevestigd en worden er concerten gehouden.

Via de steeg naast het gebouw lopen we terug naar de Breestraat, waar de wandeling begon.

(Deze route is opgesteld met behulp van informatie van Wikipedia.nl)

Kijk voor meer wandel- en fietsroutes op InLeiden.info